

**Theologia Scholastica Secundum Viam Et Doctrinam D.
Thomæ Aquinatis, Doctoris Angelici**

In Celebri Archiepiscopali Benedictina Universitate Salisburgensi, methodo
& norma ibidem usitata publicè tradita, & in IV. Tomos digesta ; Qvorvm
Primvs Tractat De Deo Vno Et Trino, Deq[ue] Creatura Angelica ...

Mezger, Paul

Augustæ Vindelicorum, 1695

§. II. Argumenta suadentia existentiam vel possibilitatem Trinitatis ratione
naturali evidenter aut probabiliter cognosci posse.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73455](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73455)

Fidei mysterium, quod omnem rationem transcen-

Hic responsione olim competente Ariano-

Respondet secundo. Disparitatem inter

De his quoque regulis loquens Cyrillus Alex.

Declaratio ulterior potius, quam ratio dispa-

comparatis nulla sit nisi virtualis propter eminentē

Hinc sapienter monet Eminentiss. noster de

§. II.

Argumenta suadentia existentiam vel possi-

Primum argumentum movet Engubinus l. 1. 7.

Calum ad iuro te DEI Magni sapiens opus,

Ex Græcis quoque sapientibus præpter Atha-

Cum primis verò allegatur Hermes seu Mercu-

edidit oraculum, dicens, in Trinitate unam esse Divinitatem, his verbis. Erat lumen intellectuale ante lumen intellectuale. Et erat semper Mens Mentis luminosa. Et nihil aliud erat, quam horum unitas, & Spiritus omnia continens. Extra hunc non DEVS, non Angelus, non substantia ulla alia. Omnium enim Dominus & Pater, & DEVS, & omnia sub ipsum, & in ipso sunt. Nam verbum ejus perfectum, ex se, & secundum & opifex lapsum in secunda natura, & aqua fecunda prolificam fecit aquam. Celebratur præ aliis dictum ejusdem Trismegisti, quo Mysterium SS. Trinitatis haud obscure significavit: *Monas genuit Monadem, & in se suum reflexit ardorem.*

9. Nec prætermittenda sunt vaticinia Sibyllarum, quæ non tantum Incarnationis, sed etiam Trinitatis mysterium distinctis verbis indicârunt, iisque D. Justinus M. Clemens Alex. aliique Ecclesiæ PP. tanquam principiis admissis à Gentilibus contra eosdem Gentiles sæpe pro Christiana veritate pugnarunt. Sibyllæ Delphicæ adscribendum oraculum existimat Eminentiss. de Aguirre disp. 53. l. 4.

Principio DEVS est, tum Sermo & Spiritus istis Additur: Equæva hæc sunt, & tendentia in unum.

Non minus exprimitur Trinitas in illo carmine, quod habetur l. 6. oracul. Sibyllinorum.

Æterni Magnum Natumcano pectore ab imo.

Cui solum Genitor tribuit supremus habendum,

Nondum progenito siquidem de corpore duplex

Exiit. Est autem perlatus fluctibus amnis

Jordanis, glauco cuius pede voluit unda.

Et igne ex primo primus DEVS, qui & suavem

Spiritu factum albis alis columba, &c.

Ubi sermo habetur non tantum de Genitore, & genito, de quo frequens mentio, & penè graphica descriptio in carminibus Sibyllinis, sed etiam de Spiritu S. in Christi baptisate apparente sub specie columbæ. Et ne quis existimaret, plures DEOS asseri in 3. personis etiam unitas habetur expressa in l. 8. illo versu:

Solus enim DEVS est, non est DEVS alter ab illo.

Ceterum neque antiqui Philosophi, neque Sibyllæ mysterium SS. Trinitatis aliunde, quam ratione naturali didicerunt; præsertim cum D. Ambrosius in Comment. Ep. 1. Corinth. c. 11. expressè dicat, Sibyllas Diabólico potius, quam Divino spiritu agitata oracula edidisse.

10. Ex ratione quoque ducitur argumentum: Ratio naturalis dicat Ens actualissimum esse illimitatum: rursus, eadem ratio dicat, intelligentiam actualissimam esse sui intelligibiliter expressivam, & inclinativam in sui amorem: atqui Verbum procedit per expressionem intelligibilem, & Spiritus S. per amorosam inclinationem: ergo per rationem naturalem deveniri potest in cognitionem diversarum processionum, adeoque & mysterii totius SS. Trinitatis.

Secundò. Ratio naturalis dicat bonum esse sui communicativum: adeoque quanto majus bonum, tanto perfectius sui communicativum: sed eadem ratio dicat DEUM esse summum & infinitum bonum: ergo pariter dicat DEUM esse summum & infinito modo communicativum: sed ista infinita communicatio fit per processionem ad in-

tra, quæ simul communicatur consubstantialitas natura, in quibus totum mysterium Trinitatis consistit: ergo ratione naturali mysterium Trinitatis deprehendi potest.

Tertiò. Gignere sibi simile est magna perfectio, DEO nequaquam deneganda, unde dicitur II. 66. qui alios parere facio, ipse non pariam: qui ceteris generationem tribuo, sterilitis ero: ergo dari in DEO processionem generativam naturali lumine cognosci potest.

Quartò. Perfecta amicitia non datur sine personarum se reciprocè amantium æqualitate; neque perfecta felicitas sine æqualium societate: sed neque perfecta amicitia, neque felicitas DEO deneganda est, ut lumen rationis dicat: ergo in illo admittendam esse æqualitatem plurium personarum dicat ratio naturalis.

Denique & S. Anselmi autoritas in hæc sententiam allegatur, qui exponens illud Rom. 11. *Invisibilia DEI per ea, quæ facta sunt, intellectus conspiciuntur, sempiterna quoque ejus virtus & Divinitas, dicit, nomine virtutis rectè intelligi filium, & nomine Divinitatis Spiritum S. ut & Cyrillus l. 1. Thel. c. 5. probat, per virtutem DEI in illo sacro textu significari filium. Atqui hoc loco Apostolus redarguit antiquos Philosophos tanquam inexcusabiles, quòd cum Veritatem Divinitatis lumine naturali cognovissent, non tamen ut par erat, DEUM gloriificaverint: ergo agnoscit Apostolus distinctionem trium personarum à Philosophis naturali lumine agnitas fuisse.*

§. III.

Resolutio negativa.

Communis tamen Catholicorum DD. sententia est in claro S. Scripturæ textu fundatam posse ratione naturali, discursu vel evidenti, vel positivè probabili perveniri in noticiam SS. Trinitatis. Sic indicavit Christus Matth. 11. cum dixit. *Nemo novit Patrem, nisi Filius, & cui voluerit Filius revelare.* & c. 16. ad Petrum *caro & sanguis non revelavit tibi, sed Pater meus.* Apostolus quoque 1. Corinth. 2. v. 7. & 8. *Loquimur DEI sapientiam in mysterio, quæ absconderata est, quam nemo Principum hujus sæculi cognovit.*

Ita & SS. PP. loquuntur. D. Ambros. l. 1. de fide ad Gratianum: *Non potest homo sua intelligentiâ æternæ generationis scire secretum: minus de patre os silet, &c.* D. August. l. de Spirit. & c. 22. *Et his, quæ cognoscuntur à nobis, quadam sunt inter rationem, ut ea, quæ sensu percipimus: quedam autem secundum rationem, ut ea, quæ ratione percipimus; quadam denique supra rationem, quæ nec sensus docet, nec ratio persuadet, sed sua Divinâ revelatione comprehenduntur, aut Divinæ Scripturarum auctoritate creduntur: ut DEVS in una substantia esse personarum trinum. D. Anselmus noster monolog. c. 62. *Videtur mihi hujus tam sublimis rei secretum transcendere omnem intellectus aciem humanam, & idcirco conatum applicandi qualiter hoc sit, continendum putat.**

Probat primò ratione ex Ang. Lock. q. 32. a. 1. desumpta. Non datur de DEO naturalis cognitio, nisi per creatos effectus, qui ratione sunt in-